

تضمین انجام تعهدات در شرایط عمومی پیمان ایران و ترکیه و فیدیک

محمد رضا نجاتی

دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی عمران، واحد بناب، دانشگاه آزاد اسلامی، بناب، ایران

info@irancivilhouse.ir

چکیده

یکی از اسناد مهم قراردادهای عمرانی، شرایط عمومی پیمان است که حدود اختیارات و مسئولیت های عوامل درگیر پروژه را تبیین می نماید. وجود هرگونه نقص و ابهام در مفاد آن، تأثیر منفی قابل توجهی در روند پروژه خواهد داشت. از جمله این اثرات منفی، طرح ادعاهایی از جانب پیمانکاران می باشد که باعث افزایش زمان، هزینه و حتی گاه فدا شدن کیفیت در پروژه می شود. لذا در این مقاله برخی از کاستی ها و تناقضات اساسی موجود در ماده 34 شرایط عمومی پیمان، مورد بررسی قرار گرفته و سپس پیشنهادهایی برای اصلاح و یا نحوه تکمیل شرایط خصوصی ارایه می گردد. با مقایسه شرایط عمومی پیمان کشورهای ایران و ترکیه و فیدیک، سعی در شناسایی نکات ضعف و قوت آنها نموده و با تحلیل گزارشات حاصله، سعی شده است که پاسخی مناسب به آنها داده شود تا مشکلات احتمالی موجود رفع گردند ..

واژه های کلیدی: پروژه، پروژه های عمرانی، فیدیک، شرایط عمومی پیمان، تضمین انجام تعهدات

1- مقدمه

پروژه های عمرانی دولت، بر اساس ماده 23 قانون برنامه و بودجه مصوب سال 1351 الزاماً باید در قالب نوعی از قراردادهای الحاقی موسوم به پیمان و شرایط عمومی پیمان، منعقد گردند و در این بین قراردادهای پیمانکاری عمومی، از جمله قراردادهای خاص به شمار می روند که به تبع استقلال قراردادهای اداری از قراردادهای خصوصی، اصول و قواعد خاصی بر آنها حاکم است. این نوع قراردادها عموماً تابع حقوق عمومی بوده و قواعد حاکم بر آنها جنبه آمره دارند. در پیمانهای دولتی که اهدافی چون صیانت از منافع عمومی و ارائه خدمات همگانی دنبال میشود، عمدتاً یک سو شخص خصوصی (شخصیت حقیقی یا حقوقی) و سوی دیگر طرف دولتی حضور دارد و عدم تدوین ضوابط واحد که قابل استفاده برای همه سازمانهای دولتی و انواع پیمانکاری ها باشد، منجر به این می شد که هر یک از سازمان های دولتی در قراردادهایی که با اشخاص منعقد می نمودند، سلیقه ها و شرایط شخصی خود را حاکم نمایند که این امر در نهایت منجر به آشفتگی و تعدد گسترده انواع قراردادها شده بود. در نتیجه به علت نیاز و ضرورت، به تدریج مقدمات تدوین ضوابط و مقررات جدید به منظور اعمال نظام هماهنگ و یکسان حقوقی برای پیمانهای دولتی فراهم گردید. برای تحقق این منظور در سال 1351 و در هنگام تدوین قانون برنامه و بودجه ماده 23 قانون مذکور چنین مقرر داشت:

« دفترچه شرایط عمومی پیمان باید در کلیه پیمانهای مربوط به کارهای ساختمانی و تأسیساتی مورد استفاده قرار گیرد. »
بدین ترتیب بر اساس این ماده، اولاً تمامی قراردادهای مربوط به کارها و عملیات ساختمانی و تأسیساتی که یک طرف آنها یکی از سازمان های دولتی و دستگاههای اجرایی باشد، باید به صورت «قرارداد نمونه» با مقررات و مفاد کلی یکسان منطبق گردد. ثانیاً در اجرای موضوع قرارداد میان پیمانکاران و کلیه دستگاه های دولتی مفاد دفترچه شرایط عمومی پیمان و سایر مدارک ضمیمه حاکم باشد. پس در نتیجه شرایط عمومی پیمان، یکی از مدارک های مهم و اصلی قراردادهای